



**KLAIPĖDOS APYGARDOS PROKURATŪROS
KLAIPĖDOS APYLINKĖS PROKURATŪRA (KLAIPĖDA-2)**

**NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI IKITEISMINĮ TYRIMĄ**

Data	2022-02-21
Surašymo vieta	Klaipėda
Tyrimo medžiagos Nr.	M-2-04-00038-22

Nutarimą priėmė	Prokuratorė Vilija Žukauskienė
n u s t a t ė:	
Skundą, pareiškimą, pranešimą pateikęs asmuo	kaltinamojo juridinio asmens AB "Grigeo Klaipėda" atstovas advokatas Linas Sesickas
<p>Nustatytos aplinkybės ir pagrindas, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas</p> <p>2022-02-08 gautas advokato Lino Sesicko, kuris yra baudžiamajame byloje Nr. 1-51-316/2022 kaltinamojo juridinio asmens AB "Grigeo Klaipėda" įgaliotasis atstovas, prašymas - pateikti informaciją dėl leidimo viešinti ikiteisminio tyrimo duomenis ir spręsti klausimą dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo. Prašyme nurodoma, kad 2022-02-07 internetiniame portale 15min.lt buvo publikuotas straipsnis "Leiskit pro šoną": G. Pangonis kaltinamas, kad tiesiog davė nurodymą leisti nevalytas nuotekas į Kuršių marias. Nurodyta, kad straipsnyje yra atskleidžiama konkretūs ir tikslūs tyrimo duomenys - publikacijoje yra aprašomos ne tik kaltinimų formuluotės, tačiau yra cituojama kaltinamųjų šioje byloje ir kitų asmenų tarpusavio telefoninių pokalbių, elektroninių laiškų turinys, kaltinamųjų bei kitų asmenų tarpusavio asmeninių pokalbių turinys, t.y., tyrimo duomenys, kurie buvo užfiksuoti vykdant slapto pobūdžio ikiteisminio tyrimo veiksmus, cituojami tikslūs asmenų parodymai, duoti ikiteisminio tyrimo pareigūnams ir prokurorams, teikiami tikslūs duomenys apie kratų bei kitų ikiteisminio tyrimo veiksmų metu gautą informaciją. Publikacijoje paskelbta ir informacija apie privatų asmens gyvenimą. Publikacijoje tiesiogiai nurodyta " 15min redakcija susipažino daugiau nei su 300 puslapių kaltinamuoju aktu sausį teismui perduotoje baudžiamajame byloje dėl Kuršių marių taršos". Taigi, šią publikaciją parengęs asmuo (asmenys), turi kaltinamojo akto kopiją ir į publikaciją perrašė ikiteisminio tyrimo duomenis. Viešai paskelbti duomenys dar iki pirmo teismo posėdžio. Ikiteisminio tyrimo duomenų pavišinimas iki pirmo posėdžio galėtų būti laikomas teisėtu tik tuomet, jei tokį leidimą būtų davęs prokuroras ar teismas.</p> <p>Prie šios pareiškimo tyrimo prijungtas advokato Lino Sesicko, kuris yra baudžiamajame byloje Nr. 1-51-316/2022 kaltinamojo juridinio asmens AB "Grigeo Klaipėda" įgaliotasis atstovas, 2022-02-16 prašymas - Dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo, esant papildomoms aplinkybėms. Prašyme nurodoma, kad 2022-02-14 buvo publikuotas dar vienas straipsnis „Kakavos spalvos vanduo“ : susirašinėjimai ir liudijimai atskleidžia, kaip „Grigeo Klaipėda“ teršė Kuršių marias" 15min.lt, kuriame ir toliau atskleidžiami konkretūs ir tikslūs ikiteisminio tyrimo duomenys, nepaisant to, kad faktinė situacija Šiaulių apygardos teismui perduotoje nagrinėti baudžiamajame byloje Nr. 1-51-316/2022 yra nepasikeitus – byla nepradėta nagrinėti teisiame posėdyje.</p> <p>Pareiškimo tyrimo metu, siekiant nustatyti kokie vartotojai jungėsi prie baudžiamosios bylos Nr. -51-316/2022, Nacionalinė Teismų Administracija pateikė informaciją dėl LITEKO centrinės duomenų bazės patikrinimo. Patikrinus nustatyta, kad pašaliniai vartotojai, nesusiję su šia byla, prisijungę nebuvo.</p>	



Iš Šiaulių apygardos teismo gauta informacija, kad 2022-01-18 teisme gautas advokato Juriaus Petreikio prašymas pateikti susipažinimui baudžiamosios bylos Nr. 1-51-316/2022 kaltinamąjį aktą elektroniniu paštu. Advokatas prašyme nurodęs, kad jis sudaręs teisinių paslaugų sutartį Nr. 9-21 su Klaipėdos krašto bendruomenių asociacija ir kad minėta asociacija jam pavedė parengti civilinį ieškinį baudžiamojoje byloje Nr. 1-51-316/2022 ir pateikti jį bylą nagrinėjančiam teismui. Teismas įvertinęs pateiktą advokato prašymo turinį ir siekdamas, kad bylos nagrinėjimas vyktų operatyviai ir nebūtų vilkinamas, prašymą tenkino. Kitų asmenų prašymų susipažinti su baudžiamosios bylos Nr. 1-51-316/2022 medžiaga, kaltinamuoju aktu, teisme nebuvo gauta.

UAB „15min“ buvo pateiktas užklauskimas su prašymu nurodyti, kokios aplinkybėmis redakcijos žurnalistai susipažino su kaltinamuoju aktu „Grigeo Klaipėdos“ byloje. Portalas pateikė atsakymą, kad prašomi pateikti duomenys sudaro informacijos šaltinio paslaptį. Remiantis Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo 8 straipsniu ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 80 straipsniu, UAB „15min“ ir įmonės darbuotojai saugos informacijos šaltinio paslaptį ir neatskleis informacijos šaltinio.

Atsisakytina pradėti ikiteisminį tyrimą .

Pagal BK 247 straipsnį atsako tas, kas iki bylos nagrinėjimo teisiama jame posėdyje be šią bylą tiriančio teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno leidimo atskleidė ikiteisminio tyrimo duomenis. Ikiteisminio tyrimo duomenų neskelbtinumas ar skelbtinumas, esant įstatyme nustatytoms sąlygoms, įtvirtintas BPK 177 straipsnyje. BPK 177 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas absoliutus draudimas skelbti ikiteisminio tyrimo duomenis apie nepilnamečius įtariamuosius ir nukentėjusiuosius. Kartu nustatyta, kad kitais atvejais ikiteisminio tyrimo duomenys iki bylos nagrinėjimo teisme gali būti paskelbti tik prokuroro leidimu ir tik tiek, kiek pripažįstama leistina. BPK 177 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad reikiamais atvejais prokuroras ar ikiteisminio tyrimo pareigūnas įspėja proceso dalyvius ar kitus asmenis, mačiusius atliekamus ikiteisminio tyrimo veiksmus, kad draudžiama be prokuroro leidimo paskelbti ikiteisminio tyrimo duomenis. Tokiais atvejais asmuo pasirašytinai įspėjamas dėl atsakomybės pagal BK 247 straipsnį. Taigi, BPK 177 straipsnio 2 dalyje išvardyti asmenys (procesu dalyviai ar kiti asmenys, matę atliekamus ikiteisminio tyrimo veiksmus), kurie gali būti BK 247 straipsnyje numatyto baudžiamojo nusižengimo subjektai – vykdytojai. Vadinas, BK 247 straipsnyje numatytam baudžiamajam nusižengimui būdingas specialusis subjektas – proceso dalyvis ar kitas asmuo, matę atliekamus ikiteisminio tyrimo veiksmus, apie juos žinoję ir prokuroro ar ikiteisminio tyrimo pareigūno įspėti (pasirašytinai), kad be prokuroro leidimo paskelbti ikiteisminio tyrimo duomenis draudžiama. BK 247 straipsnio normos dispozicija, kurioje yra įtvirtinta ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimo be leidimo sudėtis, blanketinė. Ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimo (paskelbimo) teisinis reguliavimas nustatytas aptartame BPK 177 straipsnyje ir tik šiuo teisiniu reguliavimu nustatytos ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimo tvarkos pažeidimas sudaro ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimo be leidimo nusižengimo, numatyto BK 247 straipsnyje, sudėtį. Panašios pozicijos laikomasi ir formuojamojoje kasacinio teismo praktikoje (kasacinė nutartis Nr. 2K-649/2005). Išanalizavus surinktus duomenis, vertinant ar veika yra pasiekusi tokį pavojingumą visuomenei, kad būtų laikoma nusikalstama, atsižvelgtina į tyrimo metu surinktus duomenis. Sutiktina, kad buvo paviėšintas Kaltinamasis aktas iki bylos nagrinėjimo teisiama jame posėdyje pradžios ir be leidimo. Tačiau pažymėtina, kad ikiteisminio tyrimo metu nei kaltinamieji nei jų gynėjai, nebuvo įspėti pasirašytinai dėl baudžiamosios atsakomybės numatytos LR BK 274 straipsnyje. Taip pat Teismo nebuvo įspėtas ir advokatas J. Petreikis, kuriam buvo išsiųstas Kaltinamasis aktas. Pareiškimo patikrinimo metu, negauta jokia informacija patvirtinanti, kad teismas, ar prokuratūra prokuratūra, būtų davusi leidimą susipažinti su kaltinamuoju aktu pašaliniam



asmenims. Aptartos aplinkybės, atsižvelgiant į kasacinio teismo praktiką, leidžia daryti išvadą, kad asmens, kuris nebuvo įspėtas dėl grėšiančios baudžiamosios atsakomybės dėl ikiteisminio tyrimo duomenų atskleidimo be leidimo, ir paviėšino gautą Kaltinamojo akto nuorašą, veiksmuose, nėra nusikaltimo, numatyto BK 247 straipsnyje, sudėties, nes ji neatitinka šio baudžiamojos nusizengimo subjektui keliamų kriterijų. Be to pažymėtina, kad visi reikiami duomenys ikiteisminio tyrimo metu yra surinkti ir tinkamai užfiksuoti Kaltinamajame akte. Šiaulių apygardos teismas 2022-02-14 nutartimi netenkino kaltinamosios AB "Grigeo Klaipėda" atstovo advokato L. Sesicko prašymas dėl baudžiamosios bylos grąžinimo prokurorui trūkumams pašalinti ir paskyrė neužilgo teismo posėdžio data - 2022-04-15, todėl laikytina Kaltinamojo akto duomenų paviešinimas, negali pakenkti bylos nagrinėjimui teisme ir/ar iškreipti ikiteisminio tyrimo metu surinktus duomenis.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, aiškindamas konstitucinę teisinę valstybės principą, ne kartą yra konstatavęs, kad nustatant teisinius apribojimus bei atsakomybę už teisės pažeidimus privalu paisyti protingumo reikalavimo, taip pat proporcingumo principo, pagal kurį nustatytos teisinės priemonės turi būti būtinos demokratinėje visuomenėje ir tinkamos siekiamiems teisėtiems bei visuotinai svarbiems tikslams (tarp tikslų ir priemonių turi būti pusiausvyra), jos neturi varžyti asmens teisių labiau, negu reikia šiems tikslams pasiekti. Konstitucinio Teismo nutarimuose yra išaiškinta, kad „siekiant užkirsti kelią neteisėtoms veikoms ne visuomet yra tikslinga tokią veiką pripažinti nusikaltimu ir taikyti pačią griežčiausią priemonę – kriminalinę bausmę.“ (Konstitucinio Teismo 1997m. lapkričio 13 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2004 m. gruodžio 29 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2005 m. lapkričio 10d., 2006 m. sausio 16 d. nutarimai). Pastarosios Konstitucinio Teismo doktrinos pagrindu Lietuvoje jau yra suformuota ilgametė ir nuosekli kasacinė praktika taikant baudžiamosios atsakomybės, kaip kraštutinės priemonės (ultima ratio) principą. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartyse daugybę kartų yra pasisakyta ir pabrėžta, kad ne bet kokia neteisėta veika turi būti vertinama kaip nusikalstama, kad baudžiamoji atsakomybė demokratinėje visuomenėje turi būti suvokiama kaip kraštutinė, paskutinė priemonė (ultima ratio), naudojama saugomų teisinių gėrių, vertybių apsaugai tais atvejais, kai švelnesnėmis priemonėmis tų pačių tikslų negalima pasiekti. Laikomasi nuomonės, kad tiek bendrieji teisės principai, tiek ir pati baudžiamosios teisės paskirtis, įtvirtinti demokratinėse teisinių valstybių jurisprudencijoje, nulemia tai, kad negalimas tokios teismų praktikos formavimas, kai sprendžiant civilinius ginčus taikomos baudžiamosios teisės normos ir asmens elgesys esant išimtinai civiliniams teisiniams santykiams vertinamas kaip atitinkamos nusikalstamos veikos padarymas. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas taip pat yra pažymėjęs, kad „nusikalstamos veikos – tai teisės pažeidimai, kuriais itin šiurkščiai pažeidžiamos žmonių teisės ir laisvės, kitos Konstitucijos saugomos ir ginamos vertybės“. Taigi, kiekvieną kartą, kai reikia spręsti, pripažinti veiką nusikaltimu ar kitokiu teisės pažeidimu, labai svarbu įvertinti, kokių mastu padaryta žala įstatymo saugomoms vertybėms, dėl kurios gali kilti baudžiamoji atsakomybė. (Lietuvos Aukščiausiojo teismo nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-409/2011, 2K-P-267/2011, 2K-P-183/2012, 2K-7-251/2013, 2K-7-262/2013, 2K-396/2009, 2K-526/2009, 2K-262/2011 ir kt.).

Įvertinus surinktus duomenis, darytina išvada, kad nepadaryta veikos turinčios nusikalstamų veikų numatytų LR BK 247 str., 168 str., požymių.

Atsižvelgdamas į išdėstytas aplinkybes ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojos proceso kodekso (toliau – BPK) _____, n u t a r i a atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą.

Veika, dėl kurios atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą	Lietuvos Respublikos baudžiamojos kodekso 247 str. Ikitteisminio tyrimo duomenų atskleidimas be leidimo Lietuvos Respublikos baudžiamojos kodekso 168 str. 1 d. Neteisėtas
---	---



	informacijos apie asmens privatų gyvenimą atskleidimas ar panaudojimas
Nustatytas administracinis teisės pažeidimas ar kituose teisės aktuose numatytas nusižengimas	
Nustatyto administracinio ar kito teisės pažeidimo medžiagą nutarta perduoti	
Kiti sprendimai, susiję su atsisakymu pradėti ikiteisminį tyrimą	
Nutarimo nuorašą nutarta išsiųsti	kaltinamojo juridinio asmens AB "Grigeo Klaipėda" atstovui advokatui Linui Sesickui
Vadovaujantis BPK 168 straipsnio 4 dalimi, prokuroro nutarimas atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą per 7 dienas nuo nutarimo nuorašo gavimo gali būti skundžiamas ikiteisminio tyrimo teisėjui.	
Nutarimą priėmė	Prokurore Vilija Žukauskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūra (Klaipėda-2) 191884887, Vilties g. 12, Klaipėda
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Prokuroro nutarimas atsisakyti pradėti IT
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-21 Nr. IBPS-V-425404-22
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, į. k. 188601464 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-02-28 10:53:57 iki 2022-02-27 10:53:57. Veiksmą atliko 2022-02-21 15:33:41 (GMT+02:00) Vilija Žukauskienė, Prokurorė, Klaipėdos apygardos prokuratūros Klaipėdos apylinkės prokuratūra (Klaipėda-2) "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, į. k. 188601464 LT", sertifikatas galioja nuo 2019-02-28 10:53:57 iki 2022-02-27 10:53:57. Veiksmą atliko 2022-02-21 15:33:42 (GMT+02:00) Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	IBPS sistema, versija 1.3.13
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-02-21 15:33:47)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo IBPS sistema 2022-02-21 15:33:47 Prokurorė Vilija Žukauskienė
Medžiagos Nr.	M-2-04-00038-22